

Utbildningsdepartementet
Drottninggatan 16
Stockholm

28. mai 2025

Svar på promemoria: Överlåtelse av förvaltningsuppgift inom nordiskt forskningssamarbete

Innledning

På vegne av Nordisk ministerråds sekretariat vil jeg takke for muligheten for å komme med innspill til Utbildningsdepartementets promemoria U2025/00994: *Överlåtelse av förvaltningsuppgift inom nordiskt forskningssamarbete*.

Siden 2005 har NordForsk spilt en viktig rolle i utviklingen av nordisk forskning, og vokst frem som et profesjonelt organ for organisering og finansiering av nordiske utlysninger på forskningsområdet.

Det nordiske forskningssamarbeidet er sentralt for å skape fellesnordiske løsninger på samfunnsutfordringene. Dette gjenspeiles i organiseringen av forskningssamarbeidet innen Nordisk ministerråd hvor Nordisk ministerråd gjennom NordForsk, og nordiske forskningsfinansiører sammen finansierer fellesnordiske utlysninger. Målet er at nordiske forskningsutlysninger skal skape nordisk merverdi, blant annet ved å være tett koblet på nasjonale forskningsprioriteringer og ved å sikre at utlysninger ikke dupliserer nasjonale prioriteringer.

Overordnet innspill

Nordisk ministerråds sekretariat støtter promemoriaets ønske om å skape tydelighet rundt svenske forskningsaktørers mulighet til å delta i fellesnordiske utlysninger gjennom NordForsk – vi er enige i beskrivelsen av at nåværende situasjon bidrar til et grensehinder innen nordisk forskningsfinansiering.

Nordisk ministerråd anser Sverige som en meget viktig aktør i det nordiske forskningssamarbeidet. Siden 2018 har svenske forskningsaktører hatt høy uttelling i utlysninger gjennom NordForsk, og svenske fagmiljøer er ansett som meget kompetente på viktige problemstillinger. Det er essensielt at alle nordiske

forskningsaktører får samme tilgang til nordiske forskningsutlysninger. Forslaget til lovendring vil også bidra til at alle prosjekter som søker kan få like konkurransevilkår, og bidra til at de beste forskningsprosjektene får støtte.

Promemoriaet foreslår at riksdagen «bemyndigar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att fatta beslut om sådan överlåtelse» for å skape «en möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att välja en lämplig detaljnivå och anpassa beslut om överlåtelse av förvaltningsuppgift i förhållande till de olika utlysningar om forskningsmedel som sker inom Nordforsk».

I den forbindelse henviser vi til NordForsk sitt høringssvar, hvor administrasjonen peker på Real Common Pot-modellen som den foretrukne modellen for finansiering av prosjekter for å redusere den administrative belastningen for forskere, nasjonale forskningsfinansiører og for NordForsk. Her vil vi også peke på at Real common pot-modellen i sterkere grad vil bidra til fellesnordiske utlysninger hvor prosjekter med den høyeste kvaliteten får støtte.

Forslag til justering av tekst

Vi bekrefter at promemoriaet beskriver problemstillingene korrekt. Samtidig vil vi foreslå en mindre justering av promemoriaets tekst.

I avsnitt 2 *Det finns hinder för forskningsfinansiering över gränserna i Norden* står følgende: «Finansiering av det nordiska forskningssamarbetet administreras genom Nordforsk som är en institution för forskningssamarbete underställd Nordiska ministerrådet».

NordForsk er Nordisk ministerråds primære institusjon for utlysning av forskningsmidler – det finnes likevel eksempler på finansiering av forskning som enten skjer gjennom andre nordiske institusjoner eller gjennomføres av andre aktører i den nordiske regionen.

I lys av dette vil vi derfor foreslå følgende endring:

Finansiering av utlysningar inom det formella nordiska samarbetet administreras primært genom Nordforsk som är en institution för forskningssamarbete underställd Nordiska ministerrådet.

Avslutning

Avslutningsvis ønsker jeg å takke for Utbildningsdepartementets og den svenske regjeringens vilje og bidrag til å løse dette grensehinderet på det nordiske forskningsområdet.

Med vennlig hilsen

Karen Ellemann
Generalsekretær